

Danskarna vill sätta

Intresset var stort när den danska grisbranschens kongress och årsmöte gjorde comeback i sedvanligt format. Trots rekordlåga grispriser och en rad utmaningar blickar branschen framåt med både ny vision och ny nomenklatur.

EMMA SONESSON

Grisföretagaren

I de danska kyldiskarna benämns kött från gris sedan några år tillbaka oftast för gris-kött, inte svin- eller fläskkött. Anledningen är att undersökningar visat att ordet gris klingar bättre i konsumenternas öron. Branschen väljer nu att göra samma förändring genomgående. Därmed var det "grisekongress", och inte som tidigare är "svinekongress", som Landbrug & Fødevarer Gris bjöd in till i Herning sista veckan i oktober.

TUFFA TIDER

Efter högkonjunktur 2020 och en bra början på 2021 har de danska grispriserna följt med i den massiva prisnedgången som stora delar av EU upplevt. Slaktgrispriset har nästan halverats, från över 14 kronor våren 2020 till dagens dryga åtta, och smågrispriserna är på rekordlåga nivåer.

Kombinationen med höga foderpriser är knappast något drömscenario. Lägga därtill utmaningar med att rekrytera

Den danska grisbranschen står inför att behöva sluta med medicinska halter av zink i avvänjningsfoder i juni 2022, precis som den svenska.

– Vi har en användbar verktygslåda. Men det kommer vara besättningsspecifikt huruvida man så att säga har användning för en hammare eller en skruvdragare. Det har blivit lite av en klassiker. Men jag vill gärna säga det ännu en gång; kom i gång nu! Det är nämligen nu ni kan prova er fram och fortfarande ha zink som ett trumfkort om det går överstyr, sa Christian Fink Hansen under grisekongressen.

FOTO: EMMA SONESSON

och behålla kvalificerad arbetskraft, tilltagande krav på djurvård och miljöhänsyn från både politiker och konsumenter, afrikansk svinpest som lurar runt knuten, zinkförbud 2022 och en smågrisdödighet som ligger en bra bit över de 16 procent

som var målet att nå 2020. Men utmaningar är inget som får den danska grisbranschen att tappa modet. Istället kavlar man upp ärmarna och lutar sig tillbaka på de låga produktionskostnaderna som de är kända för.

– Utvecklingen i både tek-

nologi, management och inte minst avelsarbetet har gjort oss extremt effektiva. Det är en effektivitet som vi ska hålla fast vid så att konkurrenskraften kan bibehållas även när kraven från samhället runt omkring blir många och svåra,

knorr på grisen 2050

Den danska grisbranschen i siffror

- 2020 fanns det 2 921 grisgårdar i Danmark.
- 17,5 miljoner grisar föddes upp till slakt inom landet 2020.
- Samma år exporterades 14,8 miljoner smågrisar.
- Spanien, Tyskland och Frankrike är de länder i EU som har större grisuppfödning än Danmark.
- 2020 fanns det sju slakteriföretag i Danmark som vardera slaktade fler än 10 000 grisar per år.
- Danmark exporterade 1,5 miljoner ton griskött 2020 (exklusive levande grisar, inklusive biprodukter) till 124 olika länder, till ett värde av drygt 27 miljarder danska kronor.

KÄLLA: STATISTIK 2020 GRISEKØD, LANDBRUG & FØDEVARER

Efter en corona-anpassad tillställning 2020 tog sig hela 2 100 griseintresserade till kongresscenter i Herning sista veckan i oktober för att vara med på 2021 års grisekongress. Arrangemanget var därmed fullsatt. Erik Larsen, ordförande i Landbrug & Fødevarer Gris hade ännu inte riktigt vant sig vid att säga gris istället för svin.

sa Erik Larsen, ordförande för Landbrug & Fødevarer Gris när han inledde årsmötet.

NYA VERKTYG

Sektordirektör Christian Fink Hansen berättade vidare om en del av det utvecklingsarbete som pågår. Ett exempel är projektet Pattegriseliv som syftar till att öka smågrisöverlevnaden, där man nyligen tagit fram ett verktyg som ska definiera vilka insatser som bör göras, beroende på vad dödsorsaken är i den enskilda besättningen. Verktuget har fått tummen upp från de som testat det hittills.

– Att man känner till dödsorsaken betyder självklart inget i sig själv. Men när en producent kan se att spägrisdödigheten är högst de dagar när det är minst medarbetare på plats, eller om talen visar att de flesta

grisarna dör innan de fått tillräckligt med mjölk i magen. Ja, då finns det anledning att göra några insatser, där man fokuserar på de specifika dödsorsakerna, konstaterade Fink Hansen.

Det finns även långt framskridna planer på att genomföra en gemensam insats för att reducera förekomsten av PRRS (Porcine Reproductive and Respiratory Syndrome), en virusjukdom som är utbredd och kostsam i Danmark, men som svenska grisar är friförklarade från.

MILJÖ OCH KLIMAT CENTRALT

Ett annat verktyg är sundhetshjulet, på vilket man väljer en diagnos, ställer in graden av skada och får fram lämplig behandling, allt för att underlätta för djurskötaren.

Sundhetshjulet har testats i flera besättningar med lovande resultat.

– Vi har också utvecklat verktyg för att beräkna klimatpåverkan från ens besättning, och med utgångspunkt i våra fodermedelstabeller kan klimatavtrycket för en foderblandning beräknas, berättade Fink Hansen, och pekade även på foderförsök som lett fram till nya normer, till gagn för både plånbok och miljö.

KNORR PÅ SVANSEN 2050

I syfte att rusta branschen för framtiden har även en ny strategiplan tagits fram, som bland annat inkluderar arbete för fler slaktgrisplatser och mer diversifierad produktion. Strategin harmoniserar med en vision under tecknad av Landbrug & Fødevarer Gris, Danske

Svineproducenter och Danske Svineslagterier. Den anger exempelvis att värdekedjan ska vara klimatneutral 2050 och att man ska hitta metoder för att kunna upphöra med kirurgisk kastrering. Den innehåller även punkter som vi i Sverige sedan länge kunnat sätta check på; lösa sugor under digivning och knorr på grisarnas svansar.

– En del av er ser det som självklart. Andra som ett stort ingrepp från de egna leden. Men vi tror på att det kan låta sig göras. Bland annat med hjälp av nya teknologier som kommer att komma. Och ny kunskap, som vi ännu inte har, sa Larsen, och avslutade årsmötet på samma sätt som han inledde:

– Danmark är ett lantbruksland. Det har vi alltid varit och det ska vi vara även i framtiden.

Stålbyggnader

Utgödslingar

Cylindrar

LR-System AB

Byggnadskonstruktioner i stål

Tel 0435-44 07 60 • Ljungbyhed • www.lr-system.se

Djurfarmacia

– distansapoteket för alla

Vad kan vi göra för dig som grisföretagare?

Vi är specialiserade på djurläkemedel och erbjuder expertkunskap och en hög servicenivå för att din verksamhet ska fungera.

Läs mer på www.djurfarmacia.se

